

EDUCATIO®

PEDAGÓGIA SZOCIOLÓGIA HISTÓRIA ÖKONÓMIA PSZICHOLÓGIA POLITOLÓGIA

FELSŐOKTATÁS ÉS TUDOMÁNPOLITIKA

ÚJ TUDOMÁNPOLITIKA RÉGI MÉRŐSZÁMOKKAL?	3	<i>Tamás Pál</i>
A SOKFÉLESÉG ÉRTELMEZÉSE ÉS MÉRÉSE	18	<i>Hrubos Ildikó</i>
EGYETEMI ÉS GYAKORLATI SZAKEMBEREK EGYÜTTMŰKÖDÉSE	32	<i>Inzelt Annamária, Schubert András & Schubert Mihály</i>
A FELSŐOKTATÁS TÉRSZERKEZETÉNEK VÁLTOZÁSA ÉS KAPCSOLATA A REGIONÁLIS SZERKEZETTEL	50	<i>Rechnitzer János</i>
KIÉ A DOKTORI ISKOLA?	64	<i>Kozma Tamás & Pusztai Gabriella</i>
TUDÁSGYÁR VAGY EGYETEM	75	<i>Schwendtner Tibor</i>

EDUCATIO® INTERDISZCIPLINÁRIS SZEMLE AZOK SZÁMÁRA, AKIK
AZ OKTATÁS TÁRSADALMI ÖSSZEFÜGGÉSEIT KERESIK
TIZENNYOLCADIK ÉVFOLYAM ELSŐ SZÁM 2009 – TAVASZ MEGJELENIK NEGYEDÉVENKÉNT

FŐSZERKESZTŐ: KOZMA TAMÁS

FŐSZERKESZTŐ HELYETTESEK: CSÁKÓ MIHÁLY ÉS FEHÉRVÁRI ANIKÓ
E SZÁM TANULMÁNYAIT SZERKESZTETTE: NAGY PÉTER TIBOR ÉS POLÓNYI ISTVÁN
LEKTORÁLTA: MAKARA GÁBOR

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

BAJOMI IVÁN, BIRÓ ZSUZSANNA HANNA (*VALÓSÁG*) CSÁKÓ MIHÁLY, FEHÉRVÁRI ANIKÓ (*KU-
TATÁS KÖZBEN*), FORRAY R. KATALIN, HRUBOS ILDIKÓ, LISKÓ ILONA†, LUKÁCS PÉTER,
NAGY PÉTER TIBOR, POLÓNYI ISTVÁN, SÁSKA GÉZA, TOMASZ GÁBOR (*SZEMLE*)

SZERKESZTŐSÉGI ÉS KIADÓI TITKÁR: GARAMI ERIKA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: 1051 BUDAPEST, DOROTTYA UTCA 8.
TELEFON, FAX: (06-1) 235-7200

E SZÁM A NEMZETI KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI HIVATAL ÖNKTH TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

AZ EDUCATIO NEGYEDÉVES FOLYÓIRAT, ÉVENTE KÖZEL HATSZÁZ OLDALON,
ÖTVEN NYOMDAI ÍVEN, MINTEGY NYOLCVAN SZERZŐI ÍV KÖZREADÁSÁRA VÁLLALKOZIK.
LAPUNK KAPHATÓ A KIADÓBAN ÉS AZOKBAN A FŐVÁROSI KÖNYVESBOLTOKBAN, AMELYEK
FOLYÓIRATOK ÁRUSÍTÁSÁVAL IS FOGLALKOZNAK ÉS ELFOGADTÁK LAPUNKAT,
ILLETVE KÖZVETLENÜL IS MEGRENDELHETŐ AZ EDUCATIO HONLAPJÁN KERESZTÜL
<http://www.hier.iif.hu/hu/educatio.php/>
ELŐFIZETHETŐ KÖZVETLENÜL A KIADÓ CÍMÉN. AZ ELŐFIZETÉS DÍJA EGY ÉVRE 4896 FT.

EDUCATIO®

QUARTERLY REVIEW OF SOCIAL SCIENCES
FOCUSED ON EDUCATION

EDITOR IN CHIEF: TAMAS KOZMA

THE JOURNAL IS PUBLISHED FOUR TIMES A YEAR (600 PAGES).

POSTAL ADDRESS: H-1051 BUDAPEST, DOROTTYA UTCA 8., HUNGARY

ANNUAL SUBSCRIPTION: \$ 300 ON SURFACE DELIVERY OR \$ 450 BY AIR

(OR THE EQUIVALENT IN ANOTHER CURRENCY), TO ANY ADDRESS.

ORDERS MAY BE PLACED TO OUR POSTAL ADDRESS OR DIRECTLY THROUGH OUR WEBSITE

<http://www.hier.iif.hu/hu/educatio.php/>

PLEASE, MAKE THE CHEQUE PAYABLE TO OFI, EDUCATIO.

© Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, 2009. Minden jog fenntartva.

ISSN 1216-3384

Felelős kiadó: az Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet főigazgatója

Nyomdai munkák: Rózsa Nyomda, Erd

Tipográfia: font.hu

E szám tanulmányainak szerzői

TAMÁS PÁL – igazgató, MTA Szociológiai Intézet ✂ HRUBOS ILDIKÓ – prof. emer., Budapesti Corvinus Egyetem ✂ INZELT ANNAMÁRIA – az MTA Doktora, IKU Innovációs Kutatóközpont, Pénzügykutató Zrt. ✂ SCHUBERT ANDRÁS – információkutató, MTA Kutatásszervezési Intézet ✂ SCHUBERT MIHÁLY – matematikatanár, ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola ✂ RECHNITZER JÁNOS – egyetemi tanár, rektor-helyettes, Széchenyi István Egyetem ✂ KOZMA TAMÁS – egyetemi tanár, Debreceni Egyetem ✂ PUSZTAI GABRIELLA – egyetemi docens, Debreceni Egyetem ✂ SCHWENDTNER TIBOR – egyetemi docens, Miskolci Egyetem ✂ POLÓNYI ISTVÁN – egyetemi tanár, Debreceni Egyetem ✂ KOTSIS ÁGNES – PhD hallgató, Debreceni Egyetem ✂ NAGY ILDIKÓ – PhD hallgató, Debreceni Egyetem ✂ BÁLINT ANNAMÁRIA – PhD hallgató, PPKE-BTK ✂ VINCZE LÁSZLÓ – PhD hallgató, PPKE-BTK ✂ JULESZ MÁTÉ – tudományos kutató ✂ SCHILLER RÓBERT – ny. tudományos tanácsadó, KFKI ✂ FERENCZI BORBÁLA – PhD-hallgató, ELTE TáTK ✂ KÁLLAI GABRIELLA – PhD-hallgató, ELTE TáTK ✂ BECK MIHÁLY – prof. emer., akadémikus ¶

(a tartalommutató folytatása)

VÉLEMÉNY -----	85
Felsőoktatás és tudománypolitika (<i>Polónyi István</i>)	
INTERJÚ -----	103
Interjúpartnereink: <i>Forrai Gábor és Paál György</i>	
KUTATÁS KÖZBEN -----	121
Az innováció diffúziója és a Triple Helix modell (<i>Kotsis Ágnes & Nagy Ildikó</i>) – Adalékok a felvidéki magyarok iskolaválasztási szokásainak hátteréhez (<i>Bálint Annamária & Vincze László</i>) – „Zöld” oktatás: a tetteken van a hangsúly (<i>Julesz Máté</i>)	
SZEMLE -----	137
Tudományos folyóiratok rangjáról, számszerűen (<i>Schiller Róbert</i>) – A tudomány ára – az akadémiai szféra és a gazdaság kapcsolata (<i>Ferenczi Borbála</i>) – „A világban az a legérthetlenebb, hogy megérthető” – a természettudósok társadalmi felelősségvállalása (<i>Kállai Gabriella</i>) – Filozófia, művészetek, tudomány, vallás (<i>Beck Mihály</i>)	
SUMMARY -----	147

SZERZŐINKHEZ

Az Educatio minden tárgyilagos álláspontnak helyet biztosít. Minden közleményért szerzője felel. A beérkező kéziratokat megőrizzük.

Az elfogadott kéziratok *copyrightja* a folyóiratot kiadó Felsőoktatási Kutatóintézeté, hacsak szerződés erről másként nem rendelkezik. A tartalmat nem érintő kisebb változtatások és a lap arculatához való igazítás jogát a szerkesztőség fenntartja.

A beküldött dolgozatokkal akkor áll módunkban érdemben foglalkozni, ha azok terjedelme nem haladja meg az egy szerzői ívet (40 000 karakter), és két nyomtatott példányban érkezik (elégséges oldalmargóval, lapszámozva). Külön lapon kérjük mellékelni a dolgozat egy-két bekezdésnyi kivonatát és a szerző fontosabb adatait (ahogyan szerzőink között definiálni szeretné magát, a szerződéskötéshez szükséges személyi adatokat és azt a címet, ahová a kefelevonatot kéri). Elektronikusan is kérjük az állományt (adathordozón vagy elektronikus postafiókunkba). Ha a dolgozat ábrát is tartalmaz, kérjük külön lapon mellékelni, a folyóirat tördelési méretének megfelelően (színes ábrákkal egyelőre sajnos nem tudunk mit kezdeni), grafikon esetén az adatokat is kérjük. A hivatkozásokra, lábjegyzetekre nézve formai kikötésünk nincs, azokat átszerkesztjük a lap tipográfiájának megfelelően.

A kefelevonatokat elküldjük, hogyha erre elégséges idő marad. A javított példányokat három napon belül kérjük visszajuttatni, e határidőn túl nem áll módunkban a szerzői javításokat elvégezni. Jelentősebb változtatásokat nem tudunk elfogadni.

EDUCATIO KIADÓ

AZ OKTATÁSKUTATÁS LEGÚJABB EREDMÉNYEINEK ELSŐDLEGES
FORRÁSA PEDAGÓGUSOKNAK, A TÖRVÉNYHOZÓ ÉS VÉGREHAJTÓ
HATALOM SZAKÉRTŐ ÉS ÉRDEKLŐDŐ KÉPVISELŐINEK, ÉS MIND-
AZOKNAK, AKIKET AZ OKTATÁS PROBLÉMÁI FOGLALKOZTATNAK.

TÁRSADALOM ÉS OKTATÁS

HRUBOS ILDIKÓ (szerk.) (2004) A gaz-
dálkodó egyetem

POLÓNYI ISTVÁN (2004) A hazai okta-
tás gazdasági jellemzői a 20–21. szá-
zadfordulón

LUKÁCS PÉTER & NAGY PÉTER TIBOR
(szerk.) (2004) Oktatáspolitiká.

Válogatás a hazai szakirodalomból
KOZMA TAMÁS (2005) Kisebbségi ok-
tatás Közép-Európában

KARÁDY VIKTOR (2005) A Francia
Egyetem Napóleontól Vichyig

KARÁDY VIKTOR (2005) Francia felső-
oktatás – francia társadalom

KOZMA TAMÁS & RÉBAY MAGDOLNA
(2006) Felsőoktatási akkreditáció
Közép-Európában

BAJOMI IVÁN (2006) Konfliktusok és
konszenzusképzés az oktatásban

HAVAS GÁBOR – LISKÓ ILONA (2006)
Óvodától a szakmaig

SÁSKA GÉZA (2007) Rendszerek és vál-
tások

SÁSKA GÉZA (2007) Közműveltség és
magántudás

KUTATÁS KÖZBEN

TÓT ÉVA (2006) A munkavégzéshez
kapcsolódó informális tanulás

POLÓNYI ISTVÁN & TÍMÁR JÁNOS
(2006) Oktatáspolitiká és demográfia
FEHÉRVÁRI ANIKÓ & LISKÓ ILONA

(2006) Az Arany János Program ha-
tásvizsgálata

FEHÉRVÁRI ANIKÓ – GYÖRGYI
ZOLTÁN (2006) Kiút a gödör-
ből: Az Országos Foglalkoztatási

Közalapítvány KID-programja
SZEMERSZKI MARIANNA (2006) Ifjú-
ságségítő képzés a felsőoktatásban

HRUBOS ILDIKÓ – TOMASZ GÁBOR
(szerk.) (2007) A bolognai folyamat
intézményi szinten

ZOLTÁN GYÖRGYI (ed): Give a
chance ...

ZOLTÁN GYÖRGYI (ed): Giving Oppor-
tunities, Leaving Disadvantages

LISKÓ ILONA – FEHÉRVÁRI ANIKÓ:
Hatásvizsgálat a HEFOP által tá-
mogott integrációs program kere-
tében szervezett pedagógus-tovább-
képzésekről

KERESSE KIADVÁNYAINKAT A KÓDEX KÖNYVESBOLTBAN (HONVÉD U. 5),

KERESSE A KÖNYVTÁRAKBAN,

VAGY RENDELJE MEG KÖZVETLENÜL A KIADÓTÓL:

EDUCATIO KIADÓ, 1051 BUDAPEST, DOROTTYA UTCA 8.

